

Araştırma makalesi / Research article

Hemşirelerin Hemşire Yardımcılarının İş ve Görev Tanımları ile İlgili Görüşleri: Malatya Örneği

The Views of Nurses about Duties and Responsibilities of Assistant Nurses: Malatya Sample

Yasin Çetin¹ , Emriye Hilal Yayan²

Yazarların ORCID numaraları / ORCID IDs of the authors:
Y.Ç. 0000-0001-5783-5701; E.H.Y. 0000-0003-0075-4171

¹Adıyaman Üniversitesi, Sağlık Bilimleri Fakültesi, Hemşirelik Bölümü, Hemşirelikte Yönetim Anabilim Dalı, Adıyaman

²İnönü Üniversitesi, Hemşirelik Fakültesi, Çocuk Hastalıkları Hemşireliği Anabilim Dalı, Malatya

Sorumlu yazar / Corresponding author: Yasin Çetin,
E-posta: yasincetin@adiyaman.edu.tr

Geliş tarihi / Date of receipt: 16.03.2020

Kabul tarihi / Date of acceptance: 09.06.2020

Atf / Citation: Çetin, Y., Yayan E.H. (2020). Hemşirelerin hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımları ile ilgili görüşleri: Malatya örneği. *SBU Hemşirelik Dergisi*, 2(2), 49-54.

ÖZ

Giriş: Sağlık hizmeti sunumunda, eğitimleri lise düzeyinde verilen hemşire yardımcılığı adı altında yeni bir meslek grubu tanımlanmıştır. Sağlık çalışanlarının çoğunluğunu oluşturan hemşirelerin, birlikte görev yapacağı bu meslek grubunun iş ve görev tanımları hakkındaki görüşleri ekip çalışması açısından önemlidir.

Amaç: Bu araştırma; hemşirelerin hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımları hakkında görüşlerini belirlemek amacıyla gerçekleştirildi.

Yöntem: Tanımlayıcı nitelikteki bu çalışmada, Malatya il merkezindeki bir eğitim araştırma hastanesi ve özel hastanelerde çalışan toplam 824 hemşire yer aldı. Araştırmada örneklem seçimine gidilmemiş olup, araştırmaya katılmayı kabul eden tüm hemşireler dâhil edildi. Veriler, hemşirelerin sosyodemografik özellikleri, hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımlarını bilme durumunu ve bu meslek hakkında görüşlerini içeren çoktan seçmeli ve açık uçlu sorulardan oluşan bir anket formu ile toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde sayı ve yüzdeler hesaplanarak kullanıldı.

Bulgular: Hemşirelerin, hemşire yardımcılığı hakkındaki görüşleri incelendiğinde; %59,35'inin hemşire yardımcılarının görev tanımlarını bilmedikleri ve %64,20'sinin hemşire yardımcılığı uygulamasını olumsuz bulduğu tespit edilmiştir. Araştırmada hemşire yardımcılığı öğrencilerinin klinik uygulamaları sırasında hemşirelerin %58,13'ünün vital bulguları alma, %27,32'sinin ise ağız bakımı ve yatak yarısı bakımı yapma gibi hemşirenin görevi olan uygulamalarda görevlendirdikleri saptanmıştır. Hemşirelerin %58,40'ı hemşire yardımcılarıyla beraber çalışmak istemediklerini ve %92,20'si ise hemşire yardımcılarının çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorunlar yaşayacaklarını düşündüklerini ifade etmiştir.

Sonuç: Bu çalışmanın sonuçları, hemşirelerin çoğunluğunun hemşire yardımcılığının iş ve görev tanımlarını bilmediklerini ve öğrencilere görev tanımlarında yer almayan uygulamaları yaptıkları görülmektedir. Hemşirelere ve tüm sağlık profesyonellerine, sağlık sisteminde yeni bir kavram olan hemşire yardımcısının görev ve sorumluluklarına yönelik bilgilendirme yapılması önerilmektedir.

Anahtar Kelimeler: Görev; hemşirelik; hemşire yardımcılığı; iş tanımları.

ABSTRACT

Introduction: In the in healthcare delivery, a new profession group definition has been made under the name of nurse assistant, whose education is given at high school level. The opinions of the nurses, who constitute of the majority of the healthcare professionals, about the duties and job descriptions of this profession which they will be work together, are important in terms of teamwork.

Aim: This research was carried out to determine the opinions of nurses about nurse assistants' job descriptions.

Methods: In this descriptive study, a total of 824 nurses working in an education research hospital and private hospitals, located in Malatya city center were included. Any sample selection has not been made, and all nurses who agreed to participate in the study were included. The data were collected through a questionnaire form consisting of multiple choice and open-ended questions about the socio-demographic characteristics of nurses, the status of knowing job descriptions of nurse assistants and their opinions about this profession. Numerical values and percentages were used to evaluate obtained the data.

Results: When the views of the nurses about the nurse assistants were examined, it was determined that 59.35% of the nurses did not know their job descriptions and 64.20% found the practice of nurse assistants unfavorable. In the study, it was found that 58.13% assigned their assistant students to take vital signs during their clinical practice, 27.32% assigned the assistant nurses to do the tasks of the nurse, such as oral care and bed wound care. It was determined that 58.40% did not want to work with the nurse assistants and 92.20% of them stated that they would experience legal problems when nurse assistants started to work.

Conclusion: According to the results of this research, it was seen that the majority of nurses do not know the job descriptions of the nurse assistant and the nurses had the nurse assistants done the applications which are not included in their job descriptions. It is recommended that nurses and all other health professionals be informed about the duties and responsibilities of the assistant nurse, which is a new concept in the health system.

Keywords: Duty; job descriptions; nursing; assistant nurse.

Giriş

Tüm dünyada olduğu gibi, ülkemizde de nitelikli hemşire iş gücü planlaması önemli bir konu olmuştur (Baydın, Şen, Alan, Yılmaz ve Özcan, 2018). Bunun sağlanabilmesi için ülkemizde üniversite düzeyinde hemşirelik eğitimi hızla yaygınlaştırılmıştır. Ülkemizde 2020 yılı itibarıyla, hemşire ihtiyacının giderilmesi için hizmet veren hemşirelik lisans programı sayısı 152'ye çıkarılmıştır (Yükseköğretim Kurulu [YÖK], 2020). Ancak, artan bakım ihtiyacının mevcut hemşire sayısı ile karşılanamaması ve düşük maliyetle bakım hizmeti sağlama gereksiniminin artmasıyla birlikte hemşire yardımcılığı kavramı ortaya çıkmıştır (Kızılkaya ve Akçin Şenyuva, 2014). Yapılan literatür incelemesinde hemşire yardımcılığı kavramının ilk olarak 1941 yılında Amerika'da tamamen gönüllü bir sivil hareketi olarak ortaya çıktığı tespit edilmiştir. Hemşire yardımcılarının, 80 saat süren eğitim sonrasında herhangi bir ücret almaksızın askeri kuvvetlerde sağlık hizmeti sunumunda görev aldıkları bildirilmiştir (Lippmann, 1941). Tüm dünyada artan bu hizmet alanına yönelik Amerika'da sağlık hizmeti sağlayıcılarının büyük bir kısmını oluşturan hemşire yardımcılara; hastanın beslenmesi, banyo yaptırılması, tuvalet ihtiyacının giderilmesi, kıyafetlerinin giydirilmesi gibi görev tanımlanması yapılmıştır (Sorrentino ve Remmert, 2020). Ülkemizde ise 18.01.2014 tarihli 28886 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Sağlık Bakanlığı ve Bağlı kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun" kapsamında: "Hemşire Yardımcısı", sağlık meslek liselerinin hemşire yardımcılığı programından mezun olup hemşire nezaretinde yardımcı olarak çalışan, ayrıca hastaların günlük yaşam aktivitelerinin yerine getirilmesi, beslenme programının uygulanması, kişisel bakım ve temizliği ile sağlık hizmetlerine ulaşımında yardımcı olan ve refakat eden sağlık teknisyeni, olarak tanımlanmış ve yürürlüğe girmiştir (Resmi Gazete, 2014a). Hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımları da 22 Mayıs 2014 tarih ve 29007 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik" uyarınca şu şekilde belirlenmiştir (Resmi Gazete, 2014b):

- Hastanın yatağını yapar.
- Hasta odasının düzenini ve temizliğinin yapılmasını sağlar.
- Hasta güvenliğinin sağlanmasına yardım eder.
- Hastanın tedavi planında yer alan ve hemşirenin uygun gördüğü oral ilaçları hastaya verir.
- Hastanın kişisel bakım ve temizliği ile ilgili gereksinimlerinin karşılanmasına yardım eder.
- Hastanın deri bütünlüğünü gözlemleyerek hemşireye bilgi verir.
- Hastaların muayene, tetkik ve tedavi için hazırlanmasına, tıbbi işlem öncesinde elbiselerinin değiştirilmesine ve işlem sonrasında giyinmesine yardım eder.
- Yatak yarasını önlemeye yönelik koruyucu işlemlerde hemşireye yardım eder.

- Hastanın günlük yaşam aktivitelerinin yerine getirilmesine yardım eder.
- Yataktan kalkamayan veya kalkması uygun görülmeyen hastanın boşaltımına yardımcı olur, varsa boşaltımla ilgili sorunlarını hemşireye bildirir.
- Hastanın idrar torbasını boşaltır veya değiştirir.
- Hastadan steril olmayan idrar örneği ve dışkı örneği alır.
- Hastanın beslenme programına uygun olarak beslenmesine yardımcı olur
- Kilo takibi gereken hastalarda günlük kilo takibini yapar.
- Hemşirenin uygun gördüğü durumlarda hastanın yürümesine ve hareket etmesine yardım eder.
- Hareket kısıtlılığı olan hastalarda uygun görülen pozisyonu verir.
- Hastanın başka bir kliniğe ya da birime transferine yardım ve refakat eder.
- Hasta için planlanan egzersiz programının hastaya uygulanmasına yardım eder.
- İlgilendiği hastaların genel durumunda fark ettiği değişiklikleri hemşireye bildirir.
- Ölüm sonrası yapılması gereken bakımları uygular.
- Alınan kan, doku veya diğer örneklerin laboratuvara naklini sağlar.
- Hasta bakımında kullanılan malzemelerin hazırlanmasını, temizliğini, dezenfeksiyonunu ve uygun şekilde saklanmasına yardım eder.

Bu hukuki düzenlemeler kapsamında, sağlık meslek liselerinin hemşire yardımcılığı bölümlerinde 2014-2015 eğitim-öğretim yılından itibaren hemşire yardımcılığı eğitimi sürdürülmekte olup, bu öğrenciler eğitimlerinin bir parçası olarak hastanelerde klinik uygulama yapmaktadırlar. Hemşire yardımcılığı programlarından ilk mezunlar 2018 yılında verilmiştir (Milli Eğitim Bakanlığı [MEB], 2018). Sağlık bakım hizmetinde hemşire yardımcısı olarak yeni bir meslek grubunun istihdam edilecek olması ve diğer sağlık profesyonelleri ile etkileşimlerinin nasıl olacağına belli olmamasından dolayı hemşire yardımcılığı kavramı güncel ve dikkat çeken bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır (Baydın ve ark., 2018). Henüz istihdamları başlamayan hemşire yardımcılığı programı mezunlarının iş ve görev tanımları belirlenmiş olmasına rağmen var olan belirsizliklerin giderilmesi adına ileride ekip olarak çalışacakları hemşirelerin bu konudaki görüşlerinin alınmasının önemli olduğu düşünülmektedir.

Amaç

Bu araştırma; Malatya'daki bir eğitim araştırma hastanesi ve özel hastanelerde görev yapan hemşirelerin, hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımları konusundaki görüşlerini saptamak üzere planlanmıştır.

Araştırma Sorusu

Hemşirelerin hemşire yardımcısının iş ve görev tanımına ilişkin görüş ve düşünceleri nelerdir?

Yöntem

Araştırmanın Tasarımı

Bu araştırma, tanımlayıcı tipte bir araştırmadır.

Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırma Ocak-Mart 2019 tarihleri arasında Malatya ilindeki bir eğitim araştırma hastanesi ve özel hastanelerde çalışan hemşireler ile elektronik ortamda gerçekleştirilmiştir.

Araştırmanın Evreni ve Örnekleme

Araştırmanın evrenini, Malatya il merkezindeki hemşire yardımcılarını öğrencilerinin uygulama yaptığı eğitim araştırma hastanesi ve özel hastanelerde görev yapan hemşireler oluşturmuştur. Araştırmaya katılan hemşirelerin belirlenmesinde herhangi bir örneklem seçme yöntemi uygulanmayarak gönüllülük esas alınmıştır. Bu hastanelerde çalışan 1750 hemşireye dijital ortamda anket gönderilmiş, ankete cevap veren toplam 824 hemşire ile çalışma tamamlanmıştır (%47,08).

Veri Toplama Araçları

Araştırmacılar tarafından literatür taranarak "Hemşirelerin Hemşire Yardımcılığı Hakkında Görüşleri Anketi" oluşturulmuştur (Chan ve ark, 2014; Isono, Suzuki, Ogura, Haruta ve Maeno, 2017; Rodriguez, Reinhardt, Spinner ve Blake, 2018). Anket toplam 10 soru ve iki bölümden oluşmaktadır. İlk bölüm yaş, cinsiyet, eğitim bilgileri ve çalışılan kurum olmak üzere sosyodemografik özellikleri tanımlayan 4 soru içermektedir. İkinci bölüm ise hemşirelerin; hemşire yardımcılarının iş ve görev tanımını bilip bilmediklerini, hemşire yardımcılarının çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorunlar yaşanıp yaşanmayacağı düşüncesini, hemşire yardımcılarını ile çalışıp çalışmama isteğini, hemşire yardımcısı olarak klinik uygulamaya gelen öğrenci olup olmadığı sorularını içeren 4 çoktan seçmeli ve hemşirelerin hemşire yardımcılığı programında öğrenim gören öğrencilere klinik uygulamada yaptıkları görevlerin neler olduğu, hemşirelerin hemşire yardımcılığı uygulaması hakkındaki görüşlerini (ifadeler olumlu ve olumsuz olarak sınıflandırılmıştır) içeren 2 açık uçlu sorudan oluşmaktadır.

Araştırmanın Etik Yönü

Çalışmanın yürütülmesi için İnönü Üniversitesi Sağlık Bilimleri Girişimsel Olmayan Klinik Araştırmalar Etik Kurulundan (Tarih: 2018 Karar no: 23-3) araştırma onayı alınmıştır.

Verilerin Toplanması

Araştırma verileri, etik kurul onayı alındıktan sonra Malatya il merkezindeki bir eğitim araştırma hastanesi ve özel hastanelerde görev yapan 1750 hemşirenin kurumsal e-posta adreslerine "Hemşirelerin Hemşire Yardımcılığı Hakkında Görüşleri Anketi" elektronik anket platformu olan Google Forms aracılığı

ile yönlendirilmiştir. Elektronik ortamda araştırmaya katılan 824 hemşirenin anketi doldurmasıyla veriler elde edilmiştir. Verilerin toplanması aşamasında araştırmaya ilgili hemşirelere anketin ön kısmında açıklama yapılmış, araştırmanın önemi hakkında bilgi verilmiştir. Ayrıca, katılımcıların araştırmadan istediği zaman ayrılabilceği yazı ile belirtilmiş, soru formunun başına eklenen kabul etme/etmeme seçeneği ile de online olarak onam alınmıştır.

Verilerin Değerlendirilmesi

Verilerin istatistiksel analizi için, IBM SPSS Version 22.0. (Armonk, NY: IBM Corp.) programı kullanılmıştır. Tanımlayıcı istatistiklerin gösterimi için frekans ve yüzde kullanılmıştır.

Bulgular

Araştırmaya katılan hemşirelerin tanıtıcı özelliklerine bakıldığında, %86,40'nın kadın, %75,60'nın 20-29 yaş aralığında oldukları görülmüştür. Hemşirelerin %56,55'inin lisans mezunu olduğu ve %69,90'nın eğitim araştırma hastanesinde görev yaptıkları belirlenmiştir (Tablo 1).

Tablo 1. Hemşirelerin Tanıtıcı Özellikleri (n=824)

Değişkenler	n	%
Cinsiyet		
Kadın	712	86,4
Erkek	112	13,6
Yaş grupları		
20 - 29	623	75,6
30 - 39	151	18,3
40 - 49	50	6,1
Eğitim durumu		
Sağlık Meslek Lisesi	169	20,5
Ön lisans	104	12,7
Lisans	466	56,5
Yüksek lisans	82	9,9
Doktora	3	0,4
Çalışılan Kurum		
EAH*	576	69,9
Özel Hastane	248	30,1

* Eğitim ve Araştırma Hastanesi

Araştırmada yer alan hemşirelerin %59,35'inin hemşire yardımcılarının görev tanımlarını bilmedikleri, %61,41'inin çalıştıkları kurumlarda klinik uygulamaya gelen hemşire yardımcısı öğrencisi olduğu saptanmıştır. Hemşirelerin hemşire yardımcısı öğrencilerine klinik uygulamada yaptıkları görevlere bakıldığında; en çok vital bulguları alma (%58,13), ağız bakımı ve yatak yarası bakımı (%27,32), tedavi hazırlama (%9,83) gibi uygulamaları yaptıkları görülmüştür. Hemşirelerin %64,20'si hemşire yardımcılığı uygulamasını olumsuz olarak değerlendirilmiştir.

dirmiş, %58,40'ı hemşire yardımcılarıyla beraber çalışmak istemediklerini ve %92,20'si hemşire yardımcıların çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorunlar yaşayacakları düşüncesinde olduklarını bildirmişlerdir (Tablo 2).

tarafından hastabakıcılar veya temizlik görevlileri tarafından yapılan işler olarak algılandığı ve bu yüzden kendi görevlerini benimsemedikleri bildirilmiştir (Baydın ve ark., 2018). Dolayısıyla hem hemşirelerin hem de hemşire yardımcılığı öğrencilerinin

Tablo 2. Hemşirelerin Hemşire Yardımcısının Görev ve Sorumlulukları ile İlgili Görüşleri (n=824)

Değişkenler	n	%
Hemşirelerin hemşire yardımcılığının görevini tanımını bilme durumu		
Evet	335	40,6
Hayır	489	59,4
Hemşirelerin çalıştığı klinikte hemşire yardımcısı olarak uygulamaya gelen öğrenci olma durumu		
Evet	506	61,4
Hayır	318	38,6
Hemşirelerin hemşire yardımcılığı öğrencilerine klinik uygulamada yaptıkları görevler*		
Vital Bulguları Alma	479	58,3
Bakım Yapma**	225	27,3
Tedavi Hazırlama	81	9,8
Damar Yolu Açma	17	2,0
Enjeksiyon Yapma	16	1,94
Hemşirelerin hemşire yardımcılığı uygulaması hakkındaki görüşleri		
Olumlu	295	35,8
Olumsuz	529	64,2
Hemşirelerin çalıştıkları birimlerde hemşire yardımcısı ile beraber çalışma istekleri		
Evet	343	41,6
Hayır	481	58,4
Hemşirelerin, hemşire yardımcıların çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorun yaşayacağını düşünme durumu		
Evet	760	92,2
Hayır	84	7,8

*n katlanmıştır; **Ağız bakımı, yatak yarası bakımı.

Tartışma

Ülkemizde "Hemşire Yardımcılığı» mesleki tanımı, 18.01.2014 tarihli 28886 sayılı Resmi Gazete 'de yayınlanarak yürürlüğe girmiştir (Resmi Gazete, 2014). Ancak araştırmaya katılan hemşirelerin yarısından fazlası hemşire yardımcılığının görev tanımını bilmediklerini ifade etmişlerdir. Bu doğrultuda hemşirelerin, klinik uygulama için gelen hemşire yardımcısı öğrencilerine görev tanımlarında yer almayan vital bulguları alma, tedavi hazırlama, enjeksiyon yapma, damar yolu açma gibi uygulamaları yaptıkları görülmüştür. Hemşire yardımcılığı programı öğrencileri üzerinde yapılan bir araştırmada da, hemşire yardımcılığının görev tanımları arasında bulunan; hastanın farklı bir kliniğe transferi, hastanın idrar torbasını değiştirme, ölüm sonrası bakım verme, yatağa bağımlı hastaların boşaltımına ve günlük yaşam aktivitelerine yardım etme gibi işlerin öğrenciler

hemşire yardımcılığı görev tanımını net bir şekilde bilmedikleri görülmektedir.

Araştırmaya katılan hemşirelerin neredeyse tamamına yakını hemşire yardımcısı istihdamıyla birlikte yasal sorun yaşayacaklarını düşündüklerini belirtmişlerdir. Oysa hemşire yardımcılığının görevlerinin (çarşaf değişimi, hastanın yıkanmasına yardımcı olma, taburculuk işlemlerinden sonra hasta odasının temizliği gibi) tanımlandığı ve istihdamının sağlandığı ülkelerden biri olan ABD'de, hemşire yardımcıların belirli standartlarda eğitimlerini tamamlamaları ve görev tanımına göre çalışmalarını ile sorun yaşanmadığı belirtilmektedir (Isono ve ark., 2017; Walton ve Rogers, 2017). Ülkemizde de hemşire yardımcıların belirli standartlarda eğitimlerini tamamlamaları ve görev tanımına göre çalışmalarını sağlarsa bu karmaşıklıkların yaşanmayacağını düşünmekteyiz. Böylelikle hem-

şire yardımcılarının klinik veya yoğun bakımda hasta transferi, hastanın kişisel bakım ve temizliği, hastaların beslenmesi gibi işlerde görevlendirilmeleriyle aktif çalışan hemşirelerin iş yüklerinin azalacağı ve hemşirelerin hasta bakımının planlanması ve yürütülmesine daha fazla vakit ayıracakları öngörülmektedir (Gönç, 2015). Ancak araştırmaya katılan hemşirelerin yarısından fazlasının hemşire yardımcılığı uygulamasını olumsuz olarak gördüğü görülmektedir. Bu durumun hemşirelerin hemşire yardımcılığı görev tanımını net bir şekilde bilmemelerinden ve hemşire yardımcılığı istihdamının henüz yapılmadığından kaynaklanabileceği düşünülmektedir.

Araştırmanın Sınırlılıkları

Araştırma anketinin, sadece bir eğitim araştırma hastanesinde ve özel hastanelerde çalışan hemşirelerde uygulanması, dolayısıyla üniversite hastanelerinde çalışan hemşirelerin görüşlerini yansıtmaması ve anketin tek bir ilde uygulanmış olması nedenleriyle sonuçların genellenememesi araştırmadaki sınırlılıklar olarak belirlenmiştir.

Sonuç

Bu çalışmanın sonuçları hemşirelerin yarısından fazlasının hemşire yardımcılığının iş ve görev tanımını bilmediğini, uygulamayı olumsuz bulduklarını ve ileride çalışmaya başlamalarıyla birlikte yasal sorunlar olabileceğini düşündüklerini göstermektedir. Ayrıca hemşirelerin hemşire yardımcılığı öğrencilerine, hemşirelerin görev tanımlarında yer alan uygulamaları da yaptıkları görülmektedir. Bu doğrultuda hemşirelere ve tüm sağlık profesyonellerine, yeni bir kavram olması nedeniyle karmaşaya yaşanmaması için hemşire yardımcısının görev ve sorumluluklarına yönelik bilgilendirme yapılması önerilmektedir.

Etik Komite Onayı: Çalışmanın yürütülmesi için etik kurul onayı İnönü Üniversitesi Bilimsel Araştırma ve Yayın Etiği Kurulu'ndan (Tarih:18.12.2018 ve Sayı No:23-3) araştırma onayı alınmıştır.

Yazarların Katkı Düzeyleri: Çalışma Fikri (Konsepti) ve Tasarımı - Y.Ç ve E.H.Y; Veri Toplama - Y.Ç; Verilerin Analizi ve Yorumlanması - Y.Ç ve E.H.Y; Makalenin Hazırlanması - Y.Ç ve E.H.Y; Yayınlanacak Son Haline Onay Verme - E.H.Y.

Hakem Değerlendirmesi: Dış Bağımsız.

Çıkar Çatışması: Yazarlar, çıkar çatışması olmadığını beyan etmişlerdir.

Finansal Destek: Yazarlar, bu çalışma için finansal destek almadıklarını açıklamışlardır.

Kaynaklar

- Baydın, N., Şen, H., Alan, H., Yılmaz, F.T., ve Özcan, D. (2018). Hemşire yardımcılığı programında öğrenim gören öğrencilerin; Hemşire yardımcısının görev ve sorumlulukları hakkındaki görüşleri. *Hemşirelikte Eğitim ve Araştırma Dergisi*, 15(1), 23-29. doi:10.5222/HEAD.2018.023
- Chan, D.S., Lee, D.T., Chair, S.Y., Fung, S.Y., Chan, E.L., & Chan, C.W. (2014). A qualitative study on the roles and responsibilities of nurse consultants in Hong Kong. *International Journal of Nursing Practice*, 20(5), 475-481. doi:10.1111/ijn.12181
- Gönç T. (2015). Türkiye'de hemşirelik mesleğinin profesyonelleşmesi sürecinde gelişmeler ve zorluklar: Sosyolojik bir değerlendirme. *ISGUC The Journal of Industrial Relations and Human Resources*, 17(4), 113-46. doi:10.4026/1303-2860.2015.0301.x
- Isono, H., Suzuki, S., Ogura, J., Haruta, J., & Maeno, T. (2017). Improving the workflow of nursing assistants at a general hospital in Japan. *BMJ Open Quality*, 6(2), e000106. doi:10.1136/bmjopen-2017-000106
- Kızılkaya, B.N., ve Akçin Şenyuva, E. (2014). Hemşire ve yardımcı hemşirelik hasta bakım personeli eğitimlerinin ulusal ve uluslararası düzeyde irdelenmesi. *Sağlık Düşüncesi ve Tıp Kültürü Dergisi*, 4, 82-85.
- Lippmann, H. (1941). 100,000 Volunteer Nurse's Aides: For Civilian Defense. *The American Journal of Nursing*, 41(12), 1393-1396. doi:10.2307/3416216
- Millî Eğitim Bakanlığı (2018). Türkiye'de Meslekî ve Teknik Eğitimin Görünümü. Erişim adresi (26.05.2020): https://mtegm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_11/12134429_No1_Turkiyede_Mesleki_ve_Teknik_Egitimin_Gorunumu.pdf
- Resmi Gazete (2007). Hemşirelik Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Kanun No. 5634 2 Mayıs 2007, Sayı: 26510 Erişim adresi (04.04.2020): <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2007/05/20070502-3.htm>
- Resmi Gazete (2014a). 18 Ocak 2014 tarihli 28886 sayılı Sağlık Bakanlığı ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun. Erişim adresi (10.01.2020): <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/01/20140118-1.htm>.
- Resmi Gazete (2014b). 22 Mayıs 2014 tarihli 29007 sayılı Sağlık Meslek Mensupları İle Sağlık Hizmetlerinde Çalışan Diğer Meslek Mensuplarının İş Ve Görev Tanımlarına Dair Yönetmelik Erişim adresi (10.01.2020): <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2014/05/20140522-14.htm>.
- Rodriguez, V., Reinhardt, J.P., Spinner, R., & Blake, S. (2018). Developing a Training for Certified Nursing Assistants to Recognize, Communicate, and Document Discomfort in Residents With Dementia. *Journal of Hospice & Palliative Nursing*, 20(2), 120-126. doi:10.1097/NJH.0000000000000424

Sorrentino, S.A., & Remmert, L. (2020). Mosby's Textbook for Nursing Assistants-E-Book. Elsevier Health Sciences. Erişim adresi (10.04.2020): https://books.google.com.tr/books?id=bR6KCwAAQBAJ&printsec=frontcover&hl=tr&source=gbbs_ge_summary_r&cad=0#v=onepage&q&f=false

Yüksek Öğrenim Kurumu (2020). Yüksek Öğretim Bilgi Yöne-

tim Sistemleri İstatistikleri. Erişim adresi (23.05.2020): <https://istatistik.yok.gov.tr/>

Walton, A.L., & Rogers, B. (2017). Workplace hazards faced by nursing assistants in the United States: a focused literature review. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 14(5), 544. doi:10.3390/ijerph14050544